

Prečkanje puščave neznane velikosti

Diplomski seminar

Justin Raišp
Mentor: izr. prof. dr. David Dolžan

Fakulteta za matematiko in fiziko

21. 11. 2022

Predstavitev problema

Potrebno je prečkati puščavo neznane velikosti, pri čemer imamo na začetku na voljo neomejeno količino goriva, vendar imamo končen rezervoar za gorivo v avtu. Brez škode za splošnost predpostavimo:

- rezervoar ima kapaciteto 1 liter goriva,
- za 1 kilometer potrebujemo 1 liter goriva,
- poraba goriva je konstantna skozi celotno pot.

Zanima nas optimalna strategija postavljanja postaj z gorivom, da dosežemo cilj, pri čemer porabimo čim manjšo količino goriva.

Že rešeni problemi

Prečkanje puščave je v matematiki znan problem, ki se je prvič pojavil že v 9. stoletju, trenutna različica problema pa se je pojavila v letu 1947 s strani Nathan Jacob Fine-a, vendar so ti problemi predpostavljali, da poznamo širino dane puščave.

Ideja

Z n označimo količino goriva.

- $n = 1$: Peljemo se $\frac{1}{2}$ in se vrnemo na začetek
- $n = 2$: Peljemo se $\frac{1}{4}$, shranimo $\frac{1}{2}$ in se vrnemo. Nato se peljemo $\frac{1}{4}$, poberemo $\frac{1}{4}$, se peljemo $\frac{1}{2}$, se vrnemo in po poti poberemo $\frac{1}{4}$,
- $n = 3$: Peljemo se $\frac{1}{6} + \frac{1}{4} + \frac{1}{2}$ in se vrnemo, vmes imamo 2 postaji,
- $\vdots$
- $n = k$: Peljemo se $\frac{1}{2k} + \frac{1}{2(k-1)} + \cdots + \frac{1}{4} + \frac{1}{2}$, vmes pa imamo $k - 1$ postaj.

Ideja

Ker imamo pot v obe smeri, pomeni da prevozimo

$$2 \sum_{n=1}^k \frac{1}{2n} = \sum_{n=1}^k \frac{1}{n},$$

kar nam da harmonično vrsto, katera divergira ko $k \rightarrow \infty$, torej lahko prevozimo vsakršno razdaljo. k -to delno vsoto harmonične vrste lahko aproksimiramo z

$$\sum_{n=1}^k \frac{1}{n} \approx \ln(k) + \gamma,$$

kjer je $\gamma \approx 0.577$ Euler-Macheronijeva konstanta. Torej lahko ocenimo, da za d kilometrov in nazaj, potrebujemo $O(e^{2d})$ litrov goriva. Torej za velike d , je cena goriva za razdaljo d sorazmerna 7.389^d .

